

Nacrt

Broj: 08-056/25-577/1

2.jun 2025. godine

SEKTORSKA ANALIZA
za utvrđivanje predloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2026. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioritetnih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritete za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritarna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

- 1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje):		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2024. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

- 2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Rodna ravnopravnost predstavlja temelj za razvoj inkluzivnog društva u Crnoj Gori, u kojem svi imaju jednake mogućnosti i prava, bez obzira na rodni identitet. Uprkos brojnim naporima, statistika i društvene prakse ukazuju na značajne nejednakosti koje zahtijevaju sistemski pristup i snažne mjere.

Pravni okvir za rodnu ravnopravnost u Crnoj Gori zasnovan je na Zakonu o rodnoj ravnopravnosti iz 2007. godine, koji je prepoznat kao ključni dokument, ali je njegova primjena do sada bila djelimična i suočena s izazovima. Zbog toga je u toku izrada novog Zakona koji će ojačati institucionalne mehanizme i uvesti obaveznu rodnu perspektivu u sve javne politike, kao i sankcije za kršenje zakona. Novi zakon se očekuje da bude usvojen do sredine 2026. godine.

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava aktivno radi na izradi nove Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost za period 2025–2029, sa ciljem da unaprijedi dosadašnje napore i implementira preporuke međunarodnih tijela poput CEDAW konvencije. Usvajanje strategije planirano je do kraja drugog kvartala 2025. godine.

Evaluacija realizacije Nacionalne strategije 2021–2025 pokazuje da su aktivnosti sprovedene uglavnom u oblasti ekonomskog osnaživanja žena, dok su druge ključne oblasti, kao što su politička participacija i javne politike, ostvarene u manjoj mjeri. Monitoring i evaluacija i dalje nisu dovoljno razvijeni, a nedostaju i adekvatni kapaciteti za efikasnu zaštitu od diskriminacije.

Javni stavovi o rodnoj ravnopravnosti ukazuju na prisustvo duboko ukorijenjenih stereotipa i tradicionalnih shvatanja rodnih uloga. Istraživanja pokazuju da oko 60% građana smatra da je potpuna rodna ravnopravnost teško ostvariva zbog bioloških razlika, dok oko 72% žena vjeruje da muškarci imaju veća prava. Polovina ispitanih smatra da muškarci bolje vode političke pozicije, a žene su često percipirane kao manje sposobne za određene profesije, posebno u vojsci i tehničkim naukama. Oko 60% građana vjeruje da je uloga žene prvenstveno vezana za porodicu, što dodatno ograničava njihovu punu ekonomsku i društvenu participaciju.

Ekonomska nejednakost i dalje je izražena: prosječna plata žena u Crnoj Gori je za oko 21% niža u odnosu na muške kolege za iste ili slične poslove, a žene su pretežno zaposlene u sektorima sa nižim platama i nesigurnim radnim uslovima. Stopu zaposlenosti žena dodatno otežava neadekvatna dostupnost usluga brige o djeci i odgovarajućih mehanizama za usklađivanje poslovnog i porodičnog života.

Rodno zasnovano nasilje ostaje značajan problem — svaka četvrta žena u Crnoj Gori je pretrpjela nasilje, ali pravosudni sistem pokazuje nisku stopu izricanja zatvorskih kazni (samo 6,24% slučajeva). Krizni centri su nedovoljno dostupni, a društveni stavovi često umanjuju ozbiljnost nasilja, jer 41% građana smatra da je to privatna stvar. Ovakav odnos otežava prevenciju i podršku žrtvama.

Politička participacija žena je i dalje ispod zakonskih kvota, sa oko 27% žena u parlamentu i samo 21% na rukovodećim pozicijama u privatnom sektoru. CEDAW preporučuje povećanje zastupljenosti žena na svim nivoima vlasti na 50%, što predstavlja cilj koji Crna Gora još treba da postigne.

U obrazovanju, posebno u STEM oblastima, žene su slabo zastupljene — čine samo 15 do 20% studenata, iako djevojčice ostvaruju dobre rezultate u opštem obrazovanju. Takođe, pristup reproduktivnom zdravlju i dalje je ograničen u nekim dijelovima zemlje, a stigmatizacija utječe na dostupnost i korišćenje ovih usluga.

Nedostatak formalnog obrazovanja i drugih oblika edukacije o rodnoj ravnopravnosti najčešće se nadomješćuje stereotipima i predrasudama. Na taj način se učvršćuje patrijarhat, a društvo sve više udaljava od emancipacije i usvajanja demokratskog sistema vrijednosti. Patrijarhalni model ponašanja i percepcija odnosa u crnogorskom društvu, kao i shvatanje šta je "prihvatljivo" za žensku i mušku djecu, a šta nije, često dovode do toga da je nasilje nad ženama i osobama drugačijih polnih i rodni identiteta prihvatljivo kao model ponašanja. Posljedice su devastirajuće i za pojedinca i za društvo, pa se kao najdrastičnije javljaju one u obliku selektivnih abortusa, rodno zasnovanog nasilja i diskriminacije na radnom mjestu. Sa druge strane, i pored činjenice da su muškarci i žene izjednačeni pred zakonom kada je u pitanju nasljeđivanje, žene se i dalje priklanjaju patrijarhalnoj tradiciji i odriču se imovine u korist muških srodnika. Stereotipi i predrasude naročito su izraženi prema osjetljivim pojedincima/kama i grupama, kao što su Romkinje/Egipćanke, žene sa invaliditetom, osobe drugih polnih i rodni identiteta, žene na selu, žene u zatvoru/pritvoru.

Iako je rodna komponenta uvedena u proces budžetiranja od 2022. godine, za politike rodne ravnopravnosti izdvaja se svega 0,4% ukupnog državnog budžeta, što ukazuje na potrebu za značajnijim finansijskim angažmanom.

U izvještajima Evropske komisije o napretku Crne Gore u pristupanju Evropskoj uniji naglašava se skroman napredak u sprovođenju javnih politika u oblasti rodne ravnopravnosti. EK izražava zabrinutost zbog nedovoljne implementacije zakonodavstva i strateških dokumenata, kao i zbog niskog učešća žena na tržištu rada i u procesu donošenja političkih i ekonomskih odluka. Žene čine samo četvrtinu menadžmenta u javnoj upravi, što odražava prisutnu eksplicitnu i implicitnu pristrasnost u zapošljavanju i napredovanju. Takođe, zabilježen je porast govora mržnje i rodno zasnovanog nasilja u političkom i javnom životu.

Zaključno, stanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori za 2025. godinu pokazuje da su neravnopravnosti duboko ukorijenjene i zahtijevaju koordinisane i sveobuhvatne mjere koje uključuju pravnu reformu, jačanje institucija, obrazovne i medijske kampanje za promjenu stavova, kao i kontinuiranu podršku za ekonomsko osnaživanje i zaštitu prava žena i rodno raznolikih osoba. Tek tada možemo očekivati stvaranje društva u kojem će svako biti jednako vrijedan i imati jednake šanse za lični i profesionalni razvoj.

Napomena:

S obzirom na to da nova Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti za period 2025–2029. godina još nije usvojena, prilikom planiranja i implementacije aktivnosti i projekata nevladinih organizacija neophodno je rukovoditi se operativnim ciljevima i mjerama iz prethodne Nacionalne Strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025 kao i koristiti izvore, aktivnosti i preporuke iz te strategije, uzimajući u obzir aktuelni društveni kontekst i izazove. Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025. godine je definisala sledeće operativne ciljeve:

1. Unaprijediti primjenu postojećeg normativnog okvira na sprovođenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda;
2. Unaprijediti politike u oblasti obrazovanja, kulture i medija kako bi se smanjio nivo stereotipa i predrasuda prema ženama i osobama drugačijih polnih i rodničkih identiteta;
3. Povećati nivo učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodničkih identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup prirodnim i društvenim resursima i dobiti od korišćenja resursa.

Realizacijom ciljeva predviđenih ovim dokumentom će se doprinijeti smanjenju diskriminacije žena i osoba drugačijih rodničkih identiteta i promociji jednakosti u skladu sa načelima UN Konvencije o sprečavanju svih vidova diskriminacije žena (CEDAW) i važećeg Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
1. Zakon o rodnoj ravnopravnosti, 2. Zakon o zabrani diskriminacije, 3. Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore 4. Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom	- „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 046/07; - „Službeni list Republike Crne Gore“, br. 073/10, 040/11, 035/15; - "Službeni list Crne Gore", br. 046/10, 040/11, 018/14, 042/17;

5. Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025. sa AP 2021-2022,

6. Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025. za 2022. godinu, sa AP za 2023-2024,

7. Završni izvještaj o realizaciji Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021,

8. Evaluacija Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021,

9. Izvještaj o napretku Crne Gore,

10. III Periodični izvještaj o sprovođenju CEDAW Konvencije, koji je Vlada usvojila u septembru 2021. godine,

11. Zaključni stavovi i preporuke CEDAW usvojeni od strane CEDAW Komiteta na svojoj šezdeset sedmoj sjednici (od 3. do 21. jula 2017. godine),

12. Indeks rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori, 2023. godina,

13. Istraživanje o orodnjenosti (gender mainstreaming) – IPSOS Strategic Marketing i UNDP, januar, 2020,

14. Pol i vlasništvo nad nekretninama u Crnoj Gori: Mapiranje imovinskog jaza – OEBS Misija u Crnoj Gori i DeFacto Consultancy, april, 2023,

15. Istraživanje o stavovima i percepciji psihičkog nasilja prema ženama i djevojkama u porodici i partnerskim vezama – OEBS Misija u Crnoj Gori, Sigurna ženska kuća i DeFacto Consultancy, jul, 2022,

16. Srednjoročna evaluacija Nacionalne strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025. za period septembar 2021-novembar 2022 – autorka Slavica Striković

- "Službeni list Crne Gore", br. 042/11, 032/14, 021/17;
- „Službeni list Crne Gore“ , br. 035/15, 044/15
- <https://www.gov.me/dokumenta/41e3ee6a-757a-4684-9763-9fee5e933afd>;
- <https://www.gov.me/dokumenta/9e30cb28-5d4d-4079-9225-6908050c8627>;
- <https://www.gov.me/cyr/dokumenta/02dc43f8-a0ac-41cd-b8dd-c27b40d0b9bb>;
- <https://www.gov.me/dokumenta/7f59eced-5e98-4941-87b9-815c9eddac0>;
- <https://www.gov.me/dokumenta/e5f03d24-13a6-41d6-9058-b9817ea51021>;
- <https://shorturl.at/xH058>;
- https://www.osce.org/files/f/documents/8/a/547832_0.pdf;
- <https://www.osce.org/files/f/documents/4/f/531254.pdf>.

(angažovana od strane OEBS Misije u Crnoj Gori),
decembar, 2022.
17. Nacionalni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori
2018-2022.

- 2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1, kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
1. Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025. sa Akcionim planom 2021-2022 – NSRR i AP, 2. Akcioni plan za 2023-2024. Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025, 3. Zaključci UN CEDAW Komiteta za Crnu Goru u vezi sa Trećim periodičnim izvještajem o sprovođenju CEDAW konvencije 4. Preporuke UPR (Nacionalni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori 2018-2022), 5. Indeks rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori, 2023. godina.	Aktivnosti iz Akcionog plana za 2023-2024. Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025. i CEDAW preporuke odnose se na: Strateški cilj 1: Unaprijediti primjenu postojećeg normativnog okvira na sprovođenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda • Izradu analize normativnog okvira i preporuke za njegovu primjenu i predstavljanje principa za orodnjavanje javni politika na konkretnim primjerima razvojnih politika, • Uspostavljanje objedinjene i uporedive evidencije slučajevima diskriminacije po osnovu pola i roda, • Edukaciju zaposlenih i rukovodnog kadra u institucijama ključnim konceptima iz oblasti rodne ravnopravnosti i njihovih obavezama iz oblasti rodne ravnopravnosti, • Uvođenje rodno odgovornog budžetiranja u sistem upravljanja javnim finansijama;

Strateški cilj 2. Unaprijediti politike u oblasti obrazovanja, kulture i medija kako bi se smanjio nivo stereotipa i predrasuda prema ženama i osobama drugačijih polnih i rodni identiteta

- Uvođenje rodno odgovornih sadržaja i obavezne upotrebe rodno osjetljivog jezika u nastavne programe i nastavu, institucije kulture i medije,
- Edukaciju vaspitno-obrazovnog kadra za podsticanje vrijednosti građanskog, rodno ravnopravnog i inkluzivnog društva kod djece i mladih;

Strateški cilj 3. Povećati nivo učešća žena i osoba drugačiji polnih i rodni identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup prirodnim i društvenim resursima i dobiti od korišćenja resursa

- Osnajivanje žena i osoba drugačijih polnih i rodni identitet da učestvuju u političkom odlučivanju, ekonomiji,
- Podizanje nivoa prevencije i zaštite od rodno zasnovane diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i ucjenjivanja izvršnim organima i javnim preduzećima, kao i u privatnim preduzećima,
- Procjenu uticaja i sprovođenje mjera prevencije kako bi se smanjio negativan uticaj klimatskih promjena i prirodne katastrofe na zdravlje žena, muškaraca, osoba drugačiji polnih i rodni identiteta, kao i marginalizovanih i posebno osjetljivih osoba i grupa,
- Organizaciju kampanje za ravnomjerniju raspodjelu rada kući, brige o djeci, starijim licima, osobama sa invaliditetom i s između muškaraca i žena.

- 2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1, koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
Nevladin sektor ima značajnu ulogu u promociji rodne ravnopravnosti, pogotovo u sferama zaštite od nasilja i ekonomskog osnaživanja žena, antidiskriminacije i većeg političkog učešća žena. Ustaljena praksa je da se kroz stalni dijalog sa predstavnicama ženskih organizacija na različitim forumima razmatraju teme od zajedničkog interesa. Aktivnosti se sprovode i kroz zajedničke kampanje, obuke, istraživanja, kao i realizaciju projekata koje finansira najčešće Evropska Unija kroz nacionalni IPA program ili programe prekogranične saradnje, te centralizovanu podršku razvoju mreža organizacija civilnog društva (Civil Society Facility – Partnership Framework Agreements),	- Organizovanje radionica za državne i lokalne službenike o ključnim konceptima rodne ravnopravnosti i orodnjavanju javnih politika - 4 obuke (minimum 150 učesnika) - Organizovanje radionica za državne i lokalne službenike o rodno odgovornom budžetiranju 2 obuke (minimum 70 učesnika) - Organizovanje obuka za službe/ce na državnom i lokalnom nivou o rodnoj analizi podataka, prikupljanju i obradi podataka o diskriminaciji u institucijama i koordinaciji institucija u sistemu zaštite od diskriminacije. 4 obuka (minimum 150 učesnika) - Organizovanje 2 javna događaja sa predstavnicima/cama sve tri grane vlasti, NVO-ima, poslodavačkim organizacijama,	- Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025. sa Akcionim planom 2022. https://www.gov.me/dokumenta/402ddb562c6-424a-9821-e16a91e9727e, https://www.gov.me/dokumenta/3398533d431-4c25-9643-e9a15d76e548 [verzija ravnopravnosti na engleskom jeziku]; - Akcioni plan za 2023-2024. Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025. https://www.gov.me/dokumenta/9e30cb25d4d-4079-9225-6908050c8627; - Završni Izvještaj o sprovođenju PAPRR-a 2017-2021; - Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025. za 2022. godinu https://www.gov.me/dokumenta/9e30cb25d4d-4079-9225-6908050c8627; - Treći periodični Izvještaj o sprovođenju CEDAW konvencije

kao i kroz realizaciju javnih konkursa za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u skladu sa Zakonom o NVO. Nevladine organizacije koje se bave rodnom ravnopравnosti su članice radnih grupa za izradu zakona i strategija iz ove oblasti. One su i članice radnih grupa za izradu izvještaja o međunarodnim dokumentima, savjetodavnih odbora za praćenje nacionalnih IPA projekata iz oblasti rodne ravnopравnosti i regionalnih projekata, te lokalnih mehanizama za rodnu ravnopравnost (savjeti, odbori za rodnu ravnopравnost). Nevladine organizacije su prepoznate u dokumentima koji se tiču postizanja rodne ravnopравnosti, kao partneri i važni akteri u sprovođenju politike jednakih mogućnosti. Sprovođenjem projekata NVO za zaštitu ljudskih prava žena i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola, koji će se finansirati u okviru Konkursa koji raspisuje Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, daje se doprinos realizaciji godišnjeg akcionog plana koji se donosi krajem	sindikativima i medijima na kojima će se diskutovati o sprovođenju Strategije rodne ravnopравnosti i biti predstavljena istraživanja, publikacije, programi, preporuke i sl. koji su nastali kao rezultat njenog sprovođenja. Na kraju svakog javnog događaja potrebno je sumirati zaključke i preporuke. (minimum 70 učesnika) - Analize i istraživanja o rodnoj izbalansiranosti u procesu donošenja kreiranja politika i donošenju odluka (3 analize / istraživanja) - Organizovanje 2 kampanje na temu zaštite od diskriminacije po osnovu pola i roda (70 učesnika) - Organizovanje 2 istraživanja po pitanju percepcije rodne ravnopравnosti i stepenu prisustva rodni stereotipa u oblasti obrazovanje, kulture i medija - Organizovanje 3 radionica za predstavnike medija o rodno odgovornom izveštavanju (minimum 50 polaznika) - Organizovanje 2 kampanje o suzbijanju rodno zasnovanog govora mržnje (minimum 80 učesnika)	https://www.gov.me/dokumenta/e5f03d2413a6-41d6-9058-b9817ea51021; - Izveštaji o implementaciji AP za PPCG 2 i PP 19; - Izveštaji o sprovođenju drugih strateških dokumenata; - Godišnji izvještaji o radu NVO, finansijski izvještaji i narativni izvještaji NVO Komisije za raspodjelu sredstava u oblasti rodne ravnopравnosti po konkursima za prethodne tri godine ; - Izveštaji u sjeni NVO o sprovođenju međunarodnih ugovora (CEDAW); - Finansijski i narativni izvještaji NVO Komisije za raspodjelu sredstava po Javnom konkursu za 2023 – “Rodni barometar u Crnoj Gori” - Objavljene publikacije NVO; - Rezolucija Evropskog parlamenta o rodnoj ravnopравnosti zemalja Zapadnog Balkana; - Izveštaji međunarodnih organizacija.
---	---	--

tekuće godine, za narednu u skladu sa potrebama i realizovanim aktivnostima iz Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025. sa Akcionim planom 2023-2024.	- Organizovanje 2 istraživanja o stepenu percepcije povjerenja građana/ki u institucije sistema.	
--	--	--

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2024. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2024. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
1. Unaprijediti primjenu postojećeg normativnog okvira na sprovođenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda; 2. Unaprijediti politike u oblasti obrazovanja, kulture i medija kako bi se smanjio nivo stereotipa i predrasuda prema ženama i osobama drugačijih polnih i rodni identiteta; 3. Povećati nivo učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodni identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup prirodnim i društvenim resursima i dobiti od korišćenja resursa.	Aktivnosti NVO će biti usmjerene na sledeće: • Obrazovne radionice o etici i rodnoj ravnopravnosti: organizovanje serija radionica i obuka koje će pomoći članovima/icama zajednice da bolje razumiju etičke principe rodne ravnopravnosti i kako ih primeniti u svakodnevnom životu (isključivo licencirani programi obuke kod akreditovanih tijela) • Istraživanje i publikacije: sprovođenje istraživanja o etičkim aspektima rodne ravnopravnosti, a zatim kreiranje informativnih i obrazovnih materijala ili publikacija kako bi se širila svest o ovim temama. • Izrada smjernica i kodeksa ponašanja: Razvijanje smjernica

	kodeksa ponašanja za organizacije, kompanije i institucije kako bi se promovisala etička praksa u vezi sa rodnom ravnopravnošću. • Umjetnički i kulturni projekti: finansiranje umetničkih i kulturnih projekata koji se bave temama rodne ravnopravnosti i etike kako bi se ove poruke prenosile kroz umetnost i kulturu. • Mentorstvo i liderstvo: organizovanje programa mentorstva i liderstva za žene i mlade kako bi se podržalo njihovo učešće u društvu i organizacijama. • Pravni i politički angažman: učestvovanje u pravnim i političkim inicijativama koje podržavaju rodnu ravnopravnost i etiku uključujući lobiranje za donošenje zakona koji štite prava žena i drugih ugroženih grupa, istraživanje o uključivanje žena sa invaliditetom u političkom i javnom životu. • Kampanje za osvješćivanje javnosti: Organizovanje kampanja koje će podizati svest o važnosti rodne ravnopravnosti i etičkih pitanja povezanih sa njom. To može uključivati kampanje na društvenim medijima, organizaciju događaja i slično. • Organizovanje savjetovanja o značaju učešća žena u preduzetništvu i ekonomskom odlučivanju, sa zaključcima i preporukama; • Organizovanje savjetovanja na temu postizanja bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života žena; • Organizovanje edukativne kampanje preko medija i društvenih medija u cilju podsticanja ravnomjerne raspodjele rada u kući i podsticanje očeva da koriste roditeljsko odsustvo; • Sprovođenje istraživanja i davanje preporuka za vrednovanje neplaćenog rada žena u ekonomiji njege • Organizovanje kampanje o problemu višestruke i intersekcijske diskriminacije (žene sa invaliditetom, pripadnice LGBTQ zajednice, pripadnice manjinskih naroda i drugih manjinskih grupa)
--	--

	nacionalnih zajednica, itd.); • Promocija svijesti i osnaživanje kroz medije: Kampanje za podizanje svijesti i promociju pozitivnih priča o ženama s invaliditetom kroz medije i društvene mreže kako bi se bori protiv stigme i stereotipa, izrada publikacija i edukativno materijala o pravima ŽSI i svim oblicima nasilja. • Radionice za jačanje samopouzdanja i vještina: organizovanje radionica sa fokusom na razvoj vještina komunikacije liderstva, samopouzdanja i rješavanja problema kako bi se ženama sa invaliditetom omogućilo da se bolje integrišu u društvo i tržište rada. • Organizovanje kampanje u pravcu jačanja informisanosti medija o rodnim politikama; • Organizovanje kampanje za prepoznavanje ekonomskog nasilja, kroz medije i društvene mreže; • Organizovanje akreditivnih obuka za donosioce odluka na nacionalnom i lokalnom nivou o pravima ŽSI
--	--

j

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO – DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

- 4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2024. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja

" „Za rodnu ravnopravnost i društvenu inkluziju 2026“	200.000,00 eura	Budžet Crne Gore
---	-----------------	------------------

- 4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2024. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe

Ciljne grupe su žene iz kategorija (žene sa sela, teže zapošljiva kategorija žena, pripadnice LGBTQ zajednice, žene sa invaliditetom pripadnice manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, pripadnice političkih partija itd.), mladi i zaposleni/e u sektorima – sudstvo, tužilaštvo, inspekcijски organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave, obrazovanje, mediji, kultura, opšta i stručna javnost.

Nevladine organizacije koje se bave pitanjima prava žena i ostvarivanjem rodne ravnopravnosti kako bi se osigurala puna koordinacija aktivnosti u sprovođenju politika rodne ravnopravnosti od strane vladinog i nevladinog sektora.

- 4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati/broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO

" „Za rodnu ravnopravnost i društvenu inkluziju 2026“	15 projekata
---	--------------

- 5.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: " Podrška inicijativama za unapređenje rodne ravnopravnosti "

Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 7.000,00 EUR.

Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 15.000,00 EUR.

NAPOMENA: Stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: *“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”*

5. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovalе u konsultacijama
Javni poziv za konsultacije – web portal: Ministarstva ljudskih i manjinskih prava www.gov.me/mmp i e-uprava	.2025. godine	

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

- 6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
" „Za rodnu ravnopravnost i društvenu inkluziju 2026“	3 službenika/ce Ministarstva	Biljana Pejović
		Đovana Đokaj
		Matija Maksimović
		Predstavnik/ca NVO

Ovjera MINISTRA:

Fatmir Gjeka

Ime i prezime

Potpis